

Reactie Dorpsraad GGD/RIVM-onderzoek

Het is terecht dat mensen zich in de IJmond zorgen maken om hun gezondheid. Naast longkanker komen hart- en vaatziekten vaker voor naarmate mensen dicht bij Tata wonen en dus meer schadelijke stoffen zoals fijnstof inademen. Dit komt overeen met de conclusies uit het NIVEL/RIVM onderzoek (2021) met meer acute en chronische gezondheidsklachten in de IJmond in de afgelopen 7 jaar dan in andere woonwijken naast industrie in NL.

Het GGD-rapport merkt op dat meer mensen, in vergelijking met 4 jaar geleden, aangeven last te hebben van de stofuitstoot. De onderzoekers geven aan dat dit door calamiteiten kan komen zoals de beruchte stofregens met zware metalen en PAKs. Als Dorpsraad maken we ons daarnaast al jaren zorgen over de calamiteiten bij de cokes2fabriek. Sinds maart maken de camera's van Frisse Wind de vele incidenten met uitstoot voor iedereen zichtbaar. Incidenten die veelal niet worden geregistreerd door Tata.

De luchtkwaliteit is verbeterd in Nederland en dat zien we ook terug in de IJmond. Voor ons als omwonenden is het echter belangrijk om, bij wind afkomstig van Tata, de beloofde en broodnodige verbetering te gaan zien in de luchtkwaliteit. Het RIVM had immers vorig jaar aangetoond dat het juist gaat om deze ongezonde piekdagen. Het GGD/RIVM-onderzoek heeft niet onderzocht of de maatregelen bij Tata effect hebben gehad in de afgelopen 10 jaar. Om dit betrouwbaar te kunnen onderzoeken is het van belang om uit te gaan van onafhankelijke en volledige uitstootcijfers van alle schadelijke stofbronnen* bij Tata. Bij die evaluatie moet uiteraard ook rekening worden gehouden met de windrichting en omvang van de staalproductie. Zo was in het Coronajaar (2020) de productie lager en dus minder stof. Het is niet voor niets dat de Dorpsraad pleit voor een verlaging van de (cokes)productie tot Tata zover is dat zij schoon kan produceren. Dat geeft ons nu schonere lucht. We vinden het zorgelijk dat Tata en overheden maar blijven refereren aan normen die zijn opgesteld om tegemoet te komen aan de staalfabrieken in de armere Oost-Europese landen. Nederland is niet voor niets door Europa op de vingers getikt. Normeringen zijn belangrijk, maar de data over onze gezondheid die tonen een harde werkelijkheid aan.

Dit rapport heeft ons nog meer inzicht gegeven in de negatieve gezondheidsgevolgen van de uitstoot van Tata.

Organisaties als GGD, RIVM, Nivel, maar ook wijzelf als inwoners signaleren, onderzoeken en melden. Tata verwijst alleen naar de Roadmap-plus in hun reactie afgelopen donderdag. Dit onderzoek van de GGD wijst wederom uit dat de urgentie hoog is om verregaande actie te ondernemen. We doelen hierbij op verouderde installaties zoals de cokesfabrieken waarbij Tata zich rijk rekent met soepele normen. Het is niet uit te leggen dat deze cokesfabrieken nog jaren in de lucht worden gehouden ten koste van de gezondheid van omwonenden en de mensen die daar werken.

Toelichting :

*Het RIVM-rapport heeft de berekende blootstelling aan fijnstof gebaseerd op de uitstootcijfers die Tata zelf aanlevert. Eerder dit jaar bleek echter dat de cijfers van Tata niet altijd overeenkomen met de werkelijkheid; zware metalen en PAKs bleken 5 tot 1000 keer hoger. We weten dus niet of de fijnstof en stikstofcijfers van Tata over de jaren heen altijd kloppen. We weten inmiddels wel dat die cijfers van Tata vooral de uitstoot uit de schoorstenen betreft. De diffuse (lagere) bronnen en incidenten zorgen nu juist in de omgeving voor grote (fijn)stofproblemen. Dit voor wat betreft de berekende fijnstofuitstoot.

Over de gemeten uitstoot merken we als Dorpsraad op dat het luchtmeetnet niet fijnmazig genoeg is om de volledige uitstoot en incidenten in de leefomgeving goed in kaart te brengen. Zo ging de uitstoot van de grote brand bij de cokes2fabriek tussen de meetstations door en werd niet geregistreerd.